

FHI ALGEMENE LEVERINGSVOORWAARDEN 2010

Uitgegeven door vereniging FHI, federatie van technologiebranches. De FHI Algemene Leveringsvoorwaarden 2010 zijn gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel Gooi-, Eem- en Flevoland onder nummer 40507574.

DEEL A. BETREFFENDE OVEREENKOMSTEN TOT VERKOOP EN LEVERING

1 Definities

In deze Voorwaarden wordt verstaan onder:

- Aanbieding of Aanbod: elk aanbod door of namens de Leverancier aan de Wederpartij uitgebracht of gedaan, ook wel offerte genaamd;
- Leverancier: ieder lid van een bij de Vereniging aangesloten brancheorganisatie door of namens wie de Voorwaarden van toepassing zijn verklaard op een overeenkomst, diens vertegenwoordiger(s), gemachtigde(n) en rechtsopvolger(s);
- Schriftelijk(e): correspondentie per telefax of per reguliere post tussen partijen;
- Producent: de producent of fabrikant van door de Leverancier aan Wederpartij aangeboden goederen;
- Vereniging: FHI, federatie van technologiebranches, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel Gooi-, Eem- en Flevoland onder nummer 40507574;
- Voorwaarden: de onderhavige FHI Algemene Leveringsvoorwaarden 2010 en de daarvan deel uitmakende delen B en C;
- Wederpartij: iedere natuurlijke persoon, personenvennootschap, rechtspersoon of andere entiteit die met een Leverancier een overeenkomst sluit of heeft gesloten, of aan wie door of namens een Leverancier een Aanbod of offerte wordt of is gedaan, of aan wie of in opdracht van wie door of namens een Leverancier een levering wordt of is gedaan, of in opdracht of ten behoeve van wie door of namens een Leverancier een of meer diensten worden of zijn verricht.

2 Toepasselijkheid van de Voorwaarden, titels en taal

2.1 Deze Voorwaarden zijn van toepassing op alle Aanbiedingen, rechtsbetrekkingen en overeenkomsten waarbij de Leverancier goederen en/of diensten van welke aard ook aan de Wederpartij levert. Afwijkingen van deze Voorwaarden zijn alleen van kracht indien deze uitdrukkelijk en Schriftelijk zijn overeengekomen.

2.2 Indien één of meerdere bepalingen in de Voorwaarden op enig moment geheel of gedeeltelijk nietig zijn of vernietigd mochten worden, blijven de overige bepalingen van de Voorwaarden volledig van kracht.

2.3 De Leverancier kan gedurende het bestaan van de rechtsbetrekking eisen stellen aan communicatie tussen partijen of het verrichten van rechtshandelingen via digitale media.

2.4 De titels en de artikelen van deze Voorwaarden dienen uitsluitend om de lezing en overzichtelijkheid daarvan te vergemakkelijken en hebben geen andere betekenis. De titels zullen in het bijzonder niet kunnen worden gebruikt voor de interpretatie van deze Voorwaarden.

2.5 De in de Nederlandse taal opgestelde Voorwaarden hebben gelding boven de in de Engelse of andere taal vertaalde Voorwaarden.

3 Het Aanbod en de totstandkoming van de overeenkomst

3.1 Ieder Aanbod is vrijblijvend tenzij in de Aanbieding een termijn voor de aanvaarding is gesteld.

3.2 De overeenkomst komt tot stand door een Schriftelijk Aanbod en de Schriftelijke aanvaarding daarvan.

3.3 Door of namens de Leverancier verstrekte bronnen als prijslijsten, brochures, catalogi, folders, websites en andere gegevens binden de Leverancier slechts voor zover in de offerte expliciet naar gegevens uit deze bronnen wordt verwezen.

3.4 Voor zover de omvang van de aanvaarding – ook wel: de opdracht - van de Wederpartij aan de Leverancier op enig punt afwijkt van het Aanbod dat door de Leverancier aan de Wederpartij is gedaan, komt de opdracht pas tot stand op het moment dat de Leverancier Schriftelijk de totstandkoming en de inhoud van de overeenkomst bevestigt en daarbij precies omschrijft welke verbintenissen uit de overeenkomst voor beide partijen voortvloeien.

3.5 Voor Werkzaamheden of opdrachten waarvoor de Leverancier gezien de aard en omvang ervan geen Aanbieding of offerte of opdrachtbevestiging verzendt of heeft verzonden, geldt dat de overeenkomst tot stand komt op het moment dat de Leverancier daadwerkelijk met de uitvoering van de overeenkomst begint of opdracht daartoe geeft aan derden. In een dergelijk geval geldt de factuur als opdrachtbevestiging, welke tevens geacht wordt de overeenkomst juist en volledig weer te geven.

3.6 De Leverancier zal standaarddocumentatie zoals onder andere fabriekstekeningen, beschrijvingen, instructies en testcertificaten kosteloos in enkelvoud verstrekken. De Wederpartij is een redelijke vergoeding verschuldigd aan de Leverancier voor extra exemplaren van dergelijke documentatie.

3.7 De Wederpartij zal op het eerste verzoek van de Leverancier zekerheden verstrekken ter zake van de tijdige voldoening van haar verbintenissen uit de overeenkomst aan de Leverancier.

3.8 De Leverancier is bevoegd om derden in te schakelen ten behoeve van de uitvoering van de overeenkomst en om de kosten hiervan conform de in de Aanbieding opgenomen tarieven aan de Wederpartij in rekening te brengen.

3.9 Indien geen overeenkomst tot stand komt, zal de Wederpartij aan de Leverancier voldoen de door de Leverancier in rekening gebrachte kosten welke zij redelijkerwijze moest maken om een offerte te kunnen uitbrengen.

3.10 Alle in verband met een Aanbod aan de Wederpartij verstrekte informatie in de vorm van onder meer doch niet uitsluitend brochures, catalogi, prijslijsten, folders, correspondentie en digitale opslagmedia en alle daarin of daarbij verstrekte gegevens in de vorm van onder meer ontwerpen, tekeningen/afbeeldingen, plannen, ideeën, modellen, monsters, tabellen, schema's, databases of berekeningen blijven uitdrukkelijk en exclusief de industriële of intellectuele eigendom van de Leverancier.

4 Geheimhouding

4.1 Het is de Wederpartij verboden informatie als hierboven omschreven geheel of ten dele te kopiëren en/of aan derden op welke wijze dan ook kenbaar te maken of doen maken, en/of door derden te laten gebruiken en/of door te verkopen of ter beschikking te stellen.

4.2 Het is de Wederpartij slechts toegestaan deze gegevens en informatie te gebruiken voor zover dit voor de nakoming van de overeenkomst noodzakelijk is. Op eerste verzoek van de Leverancier, alsook indien de overeenkomst niet tot stand komt of wordt geannuleerd dient de Wederpartij al het hier bedoelde materiaal, ontwerpen, berekeningen, informatie, gegevens, etc. terstond aan de Leverancier te retourneren.

5 Wijziging van de overeenkomst

5.1 Een eventuele gehele of gedeeltelijke wijziging of annulering van de overeenkomst kan alleen plaatsvinden na voorafgaande Schriftelijke instemming van de Leverancier.

5.2 Indien de Leverancier met een dergelijke wijziging of annulering instemt, is de Wederpartij in elk geval verplicht aan de Leverancier te voldoen de kosten van reeds door de Leverancier verrichte Werkzaamheden.

5.3 In geval van een dergelijke wijziging of annulering is het de Leverancier toegestaan de hiermee gepaard gaande kosten aan de Wederpartij in rekening te brengen en om levertijden en doorlooptijden die verband houden met de verbintenissen die voor haar uit de overeenkomst voortvloeien opnieuw vast te stellen.

6 Prijzen

6.1 Indien een Aanbod vrijblijvend is, zijn ook de daarin opgenomen prijsopgaven en tarieven vrijblijvend.

6.2 Prijzen zijn in euro's en:

- gebaseerd op de ten tijde van het Aanbod respectievelijk (indien geen Aanbod of offerte is gedaan) op de orderdatum geldende hoogte van inkooprijzen, lonen, loonkosten, sociale- en overheidslasten, transportkosten, assurantiepremies en andere kosten;
- gebaseerd op levering ex-works Producent (conform Incoterms);
- exclusief BTW, invoerrechten en andere belastingen, heffingen en rechten;
- exclusief kosten van verpakking, in- en uitlading, verwijderingsbijdrage, vervoer en verzekering;
- exclusief kosten van montage, installatie, afstelling, inregeling, calibratie, en inbedrijfstelling.

6.3 In geval van een vrijblijvend Aanbod en ook indien dit voorbehoud in een niet vrijblijvend Aanbod is opgenomen is de Leverancier gerechtigd prijzen aan te passen indien de officiële valutapariteit op het moment van levering meer dan 2% afwijkt van de valutapariteit op de datum waarop de Aanbieding of offerte werd gedaan, waarbij laatstgenoemde pariteit op 100 wordt gesteld.

6.4 In geval van een vrijblijvend Aanbod en ook indien dit voorbehoud in een niet vrijblijvend Aanbod is opgenomen is de Leverancier gerechtigd prijzen aan te passen in het geval van verhoging van een of meer van de factoren die de kostprijs bepalen. Hierbij is de Leverancier gehouden rekening te houden met eventueel ter zake bestaande toepasselijke wettelijke voorschriften, met dien verstande dat ten tijde van de orderbevestiging reeds aan de Leverancier bekende toekomstige prijsverhogingen bij die orderbevestiging dienen te worden vermeld.

7 Risico

7.1 Het risico met betrekking tot de door de Leverancier aan de Wederpartij te leveren goederen gaat, in geval de Leverancier deze uit voorraad levert, over op de Wederpartij vanaf het moment dat deze ten behoeve van de Wederpartij worden afgezonderd van de overige voorraadartikelen in haar magazijn.

7.2 Het risico met betrekking tot de door de Leverancier aan de Wederpartij te leveren goederen gaat, in geval deze namens de Leverancier direct door de Producent of een derde aan de Wederpartij worden verzonden over op de Wederpartij op het moment dat deze worden ingeladen ten behoeve van het transport naar de overeengekomen plaats van levering.

7.3 Ongeacht wat partijen bepalen met betrekking tot het moment waarop het risico overgaat op de Wederpartij geschiedt eveneens voor risico van Wederpartij het in- en uitladen, het horizontaal en vertikaal vervoer (transport) en de montage, installatie, afstelling, inregeling, calibratie en inbedrijfstelling van de goederen, ook indien dit mocht plaatsvinden voordat het risico overgaat op Wederpartij zoals bedoeld in de eerste helft van deze zin.

8 Levering en levertijd

8.1 Voor orders of leveringen die een bepaald bedrag niet te boven gaan en voor zover de Leverancier hierop jegens de Wederpartij een beroep doet, is de Wederpartij aan de Leverancier een door de Leverancier te bepalen redelijk bedrag aan administratiekosten verschuldigd.

8.2 Ongeacht het moment waarop het risico overgaat op de Wederpartij geldt dat het moment van levering gelijk is aan het moment waarop de goederen worden uitgeladen of gelost op de plaats die daartoe is overeengekomen (de feitelijke overdracht); het voorgaande geldt ook indien de Leverancier de goederen moet monteren, installeren en/of in bedrijf stellen.

8.3 De Wederpartij dient eventuele tekorten, manco's en beschadigingen binnen 24 uur na de levering Schriftelijk rechtstreeks aan de Leverancier te melden, bij gebreke waarvan de goederen geacht zullen worden de Wederpartij in goede orde, compleet en zonder schade of beschadigingen te hebben bereikt.

8.4 De Leverancier is gerechtigd om te leveren in gedeelten (deelleveringen) en deze gedeelten afzonderlijk in rekening te brengen. De Wederpartij is verplicht de afzonderlijke facturen te voldoen in overeenstemming met het bepaalde in artikel 18 van deze Voorwaarden.

8.5 De Leverancier is niet verplicht om nadat een goed is geleverd aan Wederpartij, reserve-onderdelen te kunnen naleveren tenzij dit uitdrukkelijk tussen partijen is overeengekomen en voor zover deze onderdelen nog leverbaar zijn.

8.6 In de Aanbiding/offerte genoemde doorlooptijden en levertijden met betrekking tot verbintenissen van de Leverancier zijn geen fatale termijnen. Verzuim treedt daarom niet eerder in dan nadat de Leverancier door de Wederpartij in gebreke is gesteld en zij nalaat binnen een redelijke termijn alsnog haar verbintenissen uit de overeenkomst na te komen.

8.7 De Leverancier is verplicht de opgegeven levertijd of leveringstermijn zoveel mogelijk in acht te nemen, doch zal nimmer aansprakelijk zijn voor enige overschrijding daarvan. Bij overschrijding daarvan is de Leverancier niet gehouden tot enige vergoeding van schade van welke aard ook. Overschrijding van een levertijd of leveringstermijn geeft de Wederpartij niet het recht om de overeenkomst op te zeggen of te ontbinden dan wel afname van goederen te weigeren. In geval van excessieve overschrijding van een levertijd of leveringstermijn zullen partijen met elkaar in overleg treden.

8.8 Indien goederen niet binnen de levertijd of leveringstermijn door de Wederpartij worden afgenomen, of indien de Wederpartij een overeengekomen afroepstermijn niet in acht neemt, is de Leverancier gerechtigd de desbetreffende goederen aan de Wederpartij in rekening te brengen en is de Leverancier voorts gerechtigd deze goederen naar eigen inzicht maar geheel voor rekening en risico van de Wederpartij op te (doen) slaan. In geval van niet-afname of niet-afroepen door de Wederpartij binnen de daarvoor geldende termijn kan de Leverancier naar keuze nakoming door de Wederpartij vorderen dan wel de overeenkomst ontbinden, onverminderd het recht van de Leverancier, in beide gevallen, om schadevergoeding te vorderen.

9 Transport en verpakking

9.1 De Leverancier bepaalt geheel naar eigen inzicht de wijze van verpakken, transport, verzending enzovoorts van goederen, zulks onverminderd het bepaalde omtrent het risico in artikel 7.3 van deze Voorwaarden.

9.2 Indien de Wederpartij specifieke wensen heeft en voor zover de Leverancier met deze wensen instemt met betrekking tot verpakking en/of transport, waaronder mede begrepen verplaatsing binnen het bedrijf of bedrijfsterrein, is de Wederpartij gehouden de kosten die de Leverancier hiervoor aan haar in rekening brengt te vergoeden.

10 Overmacht (niet toerekenbare tekortkoming)

10.1 Geen van partijen is gehouden tot het nakomen van enige verplichting, daaronder begrepen enige tussen partijen overeengekomen garantieverplichting, indien zij daartoe verhinderd is als gevolg van overmacht. Onder overmacht wordt mede verstaan: (I) overmacht van toeleveranciers van de Leverancier, (II) het niet naar behoren nakomen van verplichtingen van toeleveranciers die door de Wederpartij aan de Leverancier zijn voorgeschreven, (III) gebrekkigheid van zaken, apparatuur, programmatuur of materialen van derden waarvan het gebruik door de Wederpartij aan de Leverancier is voorgeschreven, (IV) overheidsmaatregelen, (V) elektriciteitsstoring, (VI) storing van internet, service providers, computernetwerk- of telecommunicatiefaciliteiten, (VII) oorlog, (VIII) werkbezetting, (IX) staking, (X) algemene vervoersproblemen en (XI) de onbeschikbaarheid van één of meer personeelsleden (XII) terroristische aanslagen of bezettingen, (XIII), epidemieën en pandemieën, (XIV) financiële crisis, (XV) het niet functioneren van het betalingsnetwerk van de betreffende banken.

10.2 Indien een overmachtsituatie langer dan negentig dagen duurt, heeft elk der partijen het recht om de overeenkomst Schriftelijk te ontbinden. Hetgeen reeds op grond van de overeenkomst gepresteerd is, wordt in dat geval naar verhouding afgerekend, zonder dat partijen elkaar overigens iets verschuldigd zijn. Partijen zullen in verband met deze afrekening te verrichten betalingen terstond verrichten.

10.3 Indien de Leverancier zich wenst te beroepen op overmacht zal zij de Wederpartij hiervan op de hoogte stellen zodra dit praktisch gezien mogelijk is. De gevolgen van overmacht treden in werking vanaf het moment dat de daartoe leidende omstandigheid, oorzaak of gebeurtenis is ingetreden.

10.4 Indien de Leverancier door overmacht is verhinderd enige verbintenis, ongeacht de rechtsgrond daarvan, jegens de Wederpartij na te komen en de overmachtsituatie naar het oordeel van de Leverancier van tijdelijke of voorbijgaande aard zal zijn, is de Leverancier gerechtigd de uitvoering van de overeenkomst op te schorten totdat de omstandigheid die de overmachtsituatie veroorzaakt(e) zich niet langer voordoet.

10.5 Indien de Leverancier ten gevolge van overmacht is verhinderd haar verbintenissen ten aanzien van een of enkele van haar klanten of afnemers na te komen, maar niet de verbintenissen ten aanzien van alle klanten en afnemers, is de Leverancier gerechtigd naar eigen keuze te besluiten welke van de verbintenissen en tegenover welke klanten en afnemers zij zal nakomen, evenals de volgorde waarin dit zal gebeuren.

11 Garantie/Service

11.1 Met inachtneming van het elders in de Voorwaarden bepaalde garandeert de Leverancier de deugdelijkheid van de gebruikte materialen en de toegezegde eigenschappen en de hiermede samenhangende juiste werking van de door de Leverancier geleverde goederen conform de meegeleverde productspecificaties.

11.2 De garantie geldt slechts voor nieuwe producten voor een periode van twaalf (12) maanden vanaf de levering (inclusief de eventuele 'zichtperiode') aan de Wederpartij. Garantie voor door de Leverancier van derden ingekochte goederen wordt slechts gegeven indien en voor zover deze derde garantie verleent.

11.3 Gebreken aan geleverde goederen welke onder de garantie vallen worden, uitsluitend ter beoordeling van de Leverancier, of wel hersteld, of wel door nieuwe levering vervangen indien de gebreken naar het oordeel van de Leverancier en/of de Producent te wijten zijn aan constructiefouten of fouten in of tekortkomingen van gebruikte materialen waardoor de goederen voor de Wederpartij onbruikbaar zijn voor het doel waarvoor zij redelijkerwijs geacht kunnen worden te zijn bestemd.

11.4 Garantiewerk wordt in beginsel uitgevoerd binnen het bedrijf van de Leverancier (bijvoorbeeld op diens serviceafdeling), en tijdens de normale werkuren. Garantiewerkzaamheden kunnen alleen dan buiten normale werkuren plaatsvinden indien er een afzonderlijk servicecontract is afgesloten en alleen indien en voor zover dit uit dat servicecontract voortvloeit.

11.5 De Leverancier is gerechtigd garantiewerkzaamheden buiten haar eigen bedrijf te (laten) verrichten indien dit, ter beoordeling van de Leverancier, in het belang is van die Werkzaamheden dan wel indien het verrichten van dergelijke Werkzaamheden in het bedrijf van de Leverancier redelijkerwijs niet mogelijk of niet wenselijk is.

11.6 De Wederpartij dient goederen die voor garantiewerk in aanmerking komen, franco aan de Leverancier te zenden. Indien de Leverancier buiten het eigen bedrijf garantiewerk dient te (laten) verrichten is de Leverancier gerechtigd de daaraan verbonden reis- en verblijfkosten aan de Wederpartij in rekening te brengen, alsmede de eventuele (bijzondere) kosten van transport, verpakking en verzekering en de kosten van de te gebruiken beproevingsapparatuur en materialen.

11.7 Indien blijkt dat aan de Leverancier voor herstel of reparatie aangeboden goederen geen gebreken vertonen, is de Wederpartij gehouden alle door de Leverancier gemaakte kosten aan haar te voldoen.

11.8 Alle garantieaanspraken vervallen indien de Wederpartij zelf wijzigingen in en/of reparaties aan het geleverde verricht dan wel laat verrichten, of indien het geleverde niet nauwkeurig wordt of is gebruikt of behandeld volgens de bijgeleverde of toepasselijke (fabrieks-)voorschriften of de gebruiksaanwijzing of op andere wijze onoordeelkundig wordt of is gebruikt of behandeld, of indien in of ten aanzien van het geleverde een softwareaanpassing heeft plaatsgevonden die niet door de Leverancier is geschied, of indien het geleverde wordt of is gebruikt of toegepast voor andere doeleinden dan waarvoor het is bestemd, of indien het geleverde wordt of is gebruikt op een wijze welke voor de Leverancier redelijkerwijs niet was te verwachten.

11.9 Voor verbruiksartikelen geldt geen garantie.

11.10 Niet-nakoming door de Wederpartij van een of meer van haar verbintenissen ontheft de Leverancier van haar garantieverplichtingen.

11.11 Voldoening aan de garantieplicht geldt als enige en volledige schadevergoeding.

12 Retentierecht en zaaksvorming

12.1 Op alle goederen welke zich van of namens de Wederpartij onder de Leverancier bevinden, ongeacht de oorzaak of reden daarvan, heeft de Leverancier een retentierecht zolang de Wederpartij niet aan al haar verplichtingen jegens de Leverancier heeft voldaan.

12.2 In het geval de Leverancier haar retentierecht uitoefent met betrekking tot bepaalde goederen heeft de Wederpartij geen recht op enige vergoeding in geval van geheel of gedeeltelijk tenietgaan of verlies van die goederen en/of schade aan die goederen buiten de toerekenbare schuld van de Leverancier.

12.3 Het risico voor die goederen blijft bij de Wederpartij gedurende de periode dat de Leverancier haar retentierechten uitoefent.

12.4 Indien de Wederpartij (mede) uit door de Leverancier geleverde zaken een nieuwe zaak vormt, vormt de Wederpartij de nieuw gevormde zaak voor de Leverancier totdat de Wederpartij alle uit hoofde van de overeenkomst verschuldigde bedragen heeft voldaan; de Leverancier heeft in dat geval tot het moment van volledig voldoening door de Wederpartij alle rechten als eigenaar van die gevormde zaak.

13 Eigendomsvoorbehoud

13.1 Onverminderd hetgeen is bepaald in artikel 7 van deze Voorwaarden omtrent het risico en de overgang daarvan, blijven alle door of namens de Leverancier geleverde goederen eigendom van de Leverancier tot op het moment van volledige betaling van al hetgeen de Wederpartij, uit welk hoofde ook, aan de Leverancier verschuldigd is, hieronder tevens begrepen hetgeen de Wederpartij aan de Leverancier verschuldigd is geworden na de totstandkoming van de overeenkomst, met inbegrip van alle renten en kosten. De Wederpartij is verplicht om zolang ingevolge het in dit artikel bepaalde de eigendom van door of namens de Leverancier geleverde goederen nog aan de Leverancier toekomt, deze goederen zodanig van andere goederen afgescheiden te houden dat zij gemakkelijk en duidelijk als goederen van de Leverancier te herkennen zijn.

13.2 Ingeval van niet-betaling van enig door de Wederpartij aan de Leverancier verschuldigd en opeisbaar bedrag, en voorts in geval de overeenkomst wordt beëindigd, is de Leverancier gerechtigd de goederen ten aanzien waarvan het eigendomsvoorbehoud geldt als eigendom terug te vorderen en de daarmee verband houdende maatregelen te (doen) nemen, onder verrekening van het eventueel reeds ter zake van die goederen betaalde, zulks onverminderd het recht van de Leverancier om vergoeding te verlangen voor eventueel verlies of schade. In geval van dergelijke niet-betaling of van beëindiging van de overeenkomst is elke vordering welke de Leverancier op de Wederpartij heeft ineens en dadelijk opeisbaar.

13.3 De Wederpartij dient op eerste verzoek van de Leverancier een volmacht te verstrekken voor de onmiddellijke terugname van de nog niet ten volle betaalde goederen, waar deze zich ook mochten bevinden.

13.4 De Wederpartij is gerechtigd goederen ten aanzien waarvan een eigendomsvoorbehoud ten gunste van de Leverancier geldt in het kader van de normale bedrijfsuitoefening te verkopen of te gebruiken; op deze goederen mag echter geen zekerheidsrecht worden gevestigd, terwijl de Wederpartij ten aanzien van deze goederen geen handelingen mag (doen) verrichten waardoor deze onderdeel of bestanddeel zouden worden van een of meer andere goederen. In geval goederen

worden doorgeleverd ten aanzien waarvan nog een eigendomsvoorbehoud ten gunste van de Leverancier geldt, is de Wederpartij verplicht daarvan zelf de eigendom voor te behouden en op eerste verzoek van de Leverancier alle vorderingen op de schuldenaar van de Wederpartij, tot het verschuldigde bedrag, aan de Leverancier te cederen.

14 Aansprakelijkheid van de Leverancier

14.1 De totale aansprakelijkheid van de Leverancier wegens een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de overeenkomst of uit enige andere hoofde, daaronder ook begrepen iedere tekortkoming in de nakoming van een tussen partijen overeengekomen garantieverplichting, is beperkt tot vergoeding van directe schade tot maximaal het bedrag van de voor die overeenkomst bedongen prijs (excl. BTW). Indien de overeenkomst hoofdzakelijk een duurovereenkomst is met een looptijd van meer dan één jaar, wordt de voor de overeenkomst bedongen prijs gesteld op het totaal van de vergoedingen (excl. BTW) bedongen voor één jaar. In geen geval zal de totale aansprakelijkheid van de Leverancier voor directe schade, uit welke hoofde dan ook, meer bedragen dan € 500.000,- (vijfhonderdduizend euro).

14.2 De aansprakelijkheid van de Leverancier voor schade door dood, lichamelijk letsel of wegens materiële beschadiging van zaken bedraagt in totaal nimmer meer dan € 500.000,- (vijfhonderdduizend euro).

14.3 Ongeacht het bepaalde in het voorgaande lid is de aansprakelijkheid van de Leverancier beperkt tot het bedrag dat de verzekering uitkeert, dan wel tot hetgeen door de verzekering is gedekt.

14.4 De aansprakelijkheid van de Leverancier is uitgesloten voor:

- gevolgschade of indirecte schade;
- schade door gedeelde winst, door gemiste besparingen, bedrijfsstagnatie of door verminderde goodwill;
- schade als gevolg van aanspraken van afnemers van de Wederpartij;
- schade verband houdende met het gebruik van door de Wederpartij aan de Leverancier voorgeschreven zaken zoals doch niet uitsluitend: installaties, gereedschappen, machines, materialen of data, informatie of programmatuur van derden;
- schade verband houdende met de inschakeling van door de Wederpartij aan de Leverancier voorgeschreven toeleveranciers.

Bovendien is uitgesloten de aansprakelijkheid van de Leverancier wegens verminking, vernietiging of verlies van gegevens of documenten.

14.5 De uitsluitingen en beperkingen van de aansprakelijkheid van de Leverancier, zoals omschreven in de voorgaande leden van dit artikel, laten de overige uitsluitingen en beperkingen van aansprakelijkheid van de Leverancier uit hoofde van deze Voorwaarden onverlet.

14.6 De in artikel 14.1 tot en met 14.5 bedoelde uitsluitingen en beperkingen komen te vervallen indien en voor zover de schade het gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid van de bedrijfsleiding van de Leverancier.

14.7 Tenzij nakoming door de Leverancier blijvend onmogelijk is, ontstaat de aansprakelijkheid van de Leverancier wegens toerekenbare tekortkoming in de nakoming van een overeenkomst slechts indien de Wederpartij de Leverancier onverwijld Schriftelijk in gebreke stelt, waarbij een redelijke termijn voor de zuivering van de tekortkoming wordt gesteld, en de Leverancier ook na die termijn toerekenbaar blijft tekortschieten in de nakoming van haar verplichtingen. De ingebrekestelling dient een zodanig volledig en gedetailleerd mogelijke omschrijving van de tekortkoming te bevatten dat de Leverancier daarop adequaat kan reageren.

14.8 Voorwaarde voor het ontstaan van enig recht op schadevergoeding is steeds dat de Wederpartij de schade zo spoedig mogelijk na het ontstaan daarvan Schriftelijk bij de Leverancier meldt.

14.9 Iedere vordering die de Wederpartij heeft op de Leverancier vervalt door het enkele verloop van twaalf maanden na het ontstaan van die vordering en in elk geval na verloop van drie jaar na de levering door de Leverancier, ongeacht de rechtsgrond van de vordering.

14.10 De Wederpartij vrijwaart de Leverancier voor alle schade voortvloeiende uit aanspraken van derden wegens productaansprakelijkheid als gevolg van een gebrek in een product, installatie of systeem dat door de Wederpartij aan een derde is geleverd en dat mede bestond uit door de Leverancier geleverde apparatuur, programmatuur of andere materialen, tenzij en voor zover de Wederpartij bewijst dat de schade is veroorzaakt door die apparatuur, programmatuur of andere materialen.

14.11 Het bepaalde in dit artikel alsmede alle andere beperkingen en uitsluitingen van aansprakelijkheid genoemd in de Voorwaarden gelden mede ten gunste van alle (rechts)personen waarvan de Leverancier zich bij de uitvoering van de overeenkomst bedient en ten gunste van het concern waarvan het/zij of hij deel uitmaakt.

14.12 Ten aanzien van goederen en diensten welke de Leverancier van een derde heeft betrokken geldt dat de op de desbetreffende overeenkomst toepasselijke (contracts- en/of garantie) bepalingen mede van toepassing zijn op de overeenkomst tussen de Leverancier en de Wederpartij, indien en voor zover de Leverancier zich daarop beroept.

15 Reclames

15.1 Onverminderd het bepaalde in artikel 8.3 geldt dat de Leverancier slechts reclames in behandeling neemt indien deze binnen acht (8) dagen na de levering in Schriftelijke vorm door haar van de Wederpartij zijn ontvangen. Voor verborgen gebreken geldt dat reclames alleen mogelijk zijn binnen de garantietermijn.

15.2 In afwijking van het in artikel 15.1 bepaalde, dient reclamering ten aanzien van goederen waarvoor in verband met de levering een beproeving of keuring plaatsvindt onmiddellijk te geschieden op de datum waarop de beproeving of keuring plaatsvindt en ter plaatse waar deze beproeving of keuring plaatsheeft, en vervolgens terstond Schriftelijk aan de Leverancier te worden bevestigd.

15.3 Reclames kunnen alleen in behandeling worden genomen wanneer daarbij de aard en de grond van de klachten nauwkeurig zijn opgegeven.

15.4 Reclames met betrekking tot een factuur dienen Schriftelijk binnen acht (8) dagen na de datum van die factuur bij de Leverancier te worden ingediend.

15.5 Indien de Wederpartij niet binnen de toepasselijke termijn of niet op de voorgeschreven wijze reclameert, zal het geleverde geacht worden geheel aan de overeenkomst te voldoen en onvoorwaardelijk door de Wederpartij te zijn aanvaard en goedgekeurd; een factuur ten aanzien waarvan binnen de termijn van acht (8) dagen genoemd in artikel 15.4 niet op de voorgeschreven wijze is gereclameerd zal geacht worden onvoorwaardelijk door de Wederpartij te zijn aanvaard en goedgekeurd.

15.6 Indien de Leverancier een reclame met betrekking tot het geleverde gegrond acht, is de Leverancier uitsluitend verplicht de ondeugdelijke goederen te vervangen of te repareren, zonder dat de Wederpartij daarnaast enig recht kan doen gelden op enige vergoeding.

15.7 Het indienen van een reclame ontslaat de Wederpartij nimmer van haar betalingsverplichtingen jegens de Leverancier.

15.8 Retournering aan de Leverancier van het geleverde dan wel enig deel daarvan, om welke reden dan ook, kan slechts plaatsvinden na voorafgaande uitdrukkelijke Schriftelijke toestemming en verzendinstructies van de Leverancier aan de Wederpartij.

16 Vergunningen

16.1 De Wederpartij is er voor verantwoordelijk dat alle vergunningen, concessies, licenties, toestemmingen e.d. die nodig mochten zijn voor het door de Leverancier kunnen leveren van de verkochte goederen en voor het anderszins door de Leverancier kunnen voldoen aan haar verplichtingen tijdig en in de juiste vorm zullen zijn verkregen; de kosten verbonden aan de verkrijging van dergelijke vergunningen, concessies, licenties, toestemmingen e.d. zijn voor rekening van de Wederpartij.

16.2 Het ontbreken van enige vergunning, concessie, licentie, toestemming e.d. als bedoeld in artikel 16.1 zal worden beschouwd als een toerekenbare tekortkoming (wanprestatie) aan de zijde van de Wederpartij, en zal de Wederpartij niet ontslaan van enige van haar verplichtingen tegenover de Leverancier, noch aanleiding kunnen zijn tot opschorting van de nakoming van enige verbintenis van de Wederpartij jegens de Leverancier.

16.3 De Wederpartij is aansprakelijk voor alle schade welke direct of indirect mocht worden veroorzaakt door het ontbreken van enige vergunning, concessie, licentie, toestemming e.d. als bedoeld in artikel 16.1, en de Wederpartij vrijwaart de Leverancier tegen aanspraken en vorderingen die verband houden met dergelijke schade.

17 Intellectuele of industriële eigendomsrechten

17.1 Alle rechten van intellectuele en industriële eigendom op de door de Leverancier voor de Wederpartij ontwikkelde of ter beschikking gestelde programmatuur, databestanden, schema's, apparatuur, opstellingen, installaties, oplossingen, analyses, ontwerpen, documentatie, rapporten, offertes, evenals voorbereidend materiaal daarvan, berusten uitsluitend bij de Leverancier, haar licentiegevers of haar toeleveranciers. De Wederpartij verkrijgt uitsluitend de gebruiksrechten die bij de Voorwaarden en de wet uitdrukkelijk worden toegekend. Deze gebruiksrechten zijn niet exclusief en niet overdraagbaar aan derden. Ieder ander of verdergaand recht van de Wederpartij is uitgesloten.

17.2 Indien onverhoopt mocht blijken dat een door de Leverancier aan de Wederpartij verkocht goed in Nederland inbreuk maakt op een recht van industriële of intellectuele eigendom van een derde, en de Wederpartij te dier zake wordt aangesproken, is de Wederpartij verplicht de Leverancier daarvan terstond Schriftelijk op de hoogte te brengen. In dat geval heeft de Leverancier naar eigen keuze ofwel het recht om dat goed te gebruiken aan de Wederpartij te verschaffen, ofwel het goed zodanig te wijzigen dat dit geen inbreuk meer maakt, ofwel een vervangend goed te leveren dat geen inbreuk maakt, ofwel aan de Wederpartij nadat het goed van haar is terugontvangen de koopprijs te restitueren onder aftrek van een redelijke vergoeding voor de periode dat de Wederpartij het goed ter beschikking heeft gehad. Ter zake van inbreuk op een recht van industriële of intellectuele eigendom buiten Nederland zal de Wederpartij tegen de Leverancier geen enkele aanspraak kunnen doen gelden en geen enkele vordering hebben.

17.3 De Leverancier is niet aansprakelijk voor de inbreuk op enig recht van industriële of intellectuele eigendom dan wel enig ander exclusief recht welke het gevolg is van:

- enige wijziging in of aan een door of namens de Leverancier verkocht of geleverd goed;
- enig gebruik van een dergelijk goed;
- enige toepassing van een dergelijk goed anders is dan welke de Leverancier heeft voorgeschreven of waarvan de Leverancier uitging;
- integratie met danwel gebruik of toepassing in combinatie met niet door of namens

de Leverancier verkochte en geleverde goederen;
– van een softwareaanpassing welke niet door of namens de Leverancier is geschied.

18 Betaling en verzuim

18.1 De Wederpartij zal de facturen betalen volgens de op de factuur vermelde betalingscondities. Indien geen specifieke condities op de factuur zijn vermeld zal de Wederpartij binnen dertig dagen na de op de factuur vermelde factuurdatum betalen. De Wederpartij is niet gerechtigd tot verrekening of tot opschorting van een betaling. De op de bank- en giroafschriften van de Leverancier aangegeven valutadag waarop een betaling is ontvangen geldt als de dag waarop de betaling is geschied.

18.2 Iedere betaling van de Wederpartij strekt –indien van toepassing- in de eerste plaats ter voldoening van de door haar verschuldigde rente en van de aan de Leverancier verschuldigde incassokosten en administratiekosten, en vervolgens ter voldoening van de openstaande vorderingen in volgorde van ouderdom, derhalve te beginnen met de oudste openstaande vordering.

18.3 Indien de Wederpartij door haar aan de Leverancier verschuldigde bedragen niet tijdig voldoet, is de Wederpartij zonder dat een aanmaning of ingebrekestelling nodig is, over het openstaande bedrag wettelijke rente verschuldigd. Indien de Wederpartij na een betalingsherinnering, aanmaning of ingebrekestelling eveneens haar betalingsverplichtingen binnen een redelijke termijn niet nakomt verkeert zij in verzuim van rechtswege. Vanaf dat moment kan de Leverancier de vordering uit handen geven. Nadat de vordering uit handen is gegeven is de Wederpartij naast de in rechte vastgestelde kosten tevens gehouden aan de Leverancier te vergoeden de door de Leverancier werkelijk gemaakte gerechtelijke kosten en de werkelijk gemaakte buitengerechtelijke kosten waaronder begrepen de kosten in rekening gebracht door externe deskundigen.

19 Beëindiging overeenkomst

19.1 In het geval een partij in verzuim is, geeft dit de andere partij de bevoegdheid om de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden onverminderd de bevoegdheid om nakoming te vorderen.

19.2 De Leverancier is in geval van ontbinding niet gehouden tot het voldoen van een schadevergoeding.

19.3 De Leverancier kan de overeenkomst zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang ontbinden in geval de andere partij in staat van faillissement verklaard wordt, tot boedelafstand overgaat, (voorlopige of definitieve) surseance van betaling verleend wordt, in het geval dat beslag op het gehele vermogen van de andere partij of een gedeelte daarvan wordt gelegd of in het geval dat onderneming van de andere partij wordt geliquideerd of beëindigd.

19.4 Indien een partij een overeenkomst ingevolge de bepalingen van dit artikel ontbindt, zullen de bedragen die de Wederpartij op het ogenblik van ontbinding aan de Leverancier verschuldigd is ten volle verschuldigd blijven en zal de Wederpartij ten aanzien van deze bedragen de rente en kosten verschuldigd zijn volgens de bepalingen van deze Voorwaarden, onverminderd het recht van de Leverancier tot het vorderen van schadevergoeding, tot het gebruik maken van de rechten voortvloeiende uit eigendomsvoorbehoud tot het nemen van overige (rechts) maatregelen en overige aan de Leverancier toekomende rechten.

20 Annulering door de Wederpartij

20.1 Indien de Wederpartij een door haar verstrekte opdracht wenst te annuleren en Leverancier daarmee instemt, is de Wederpartij annuleringskosten aan de Leverancier verschuldigd. De annuleringskosten worden uitgedrukt in een percentage van het met de overeenkomst gemoeide bedrag en zijn afhankelijk van hetgeen de Leverancier inmiddels heeft gedaan ter uitvoering van de overeenkomst, de soort of type diensten en goederen waarop de opdracht betrekking heeft, de kosten die zij daarbij heeft gemaakt het moment van annulering.

20.2 Bij een annulering als bedoeld in dit artikel is de Leverancier nimmer gehouden eventuele schade van de Wederpartij te vergoeden.

21 Toepasselijk recht en geschillen

21.1 Op alle Aanbiedingen en overeenkomsten aangegaan door of namens de Leverancier is Nederlands recht van toepassing. De toepasselijkheid van het Weens koopverdrag 1980 is uitgesloten.

21.2 Geschillen voortvloeiende uit een tussen de Leverancier en de Wederpartij gesloten overeenkomst zullen worden voorgelegd aan de bevoegde rechter in het arrondissement waarin de Leverancier gevestigd is als rechter in eerste instantie, met dien verstande dat indien een bepaalde rechter dwingendrechtelijk als competente rechter is aangewezen, het geschil zal worden beslecht door de aldus aangewezen rechter als rechter van eerste instantie, een en ander onverminderd het recht van de Leverancier om beslag te leggen en andere voorlopige maatregelen te nemen of te doen nemen op die plaats(en) voor die rechterlijke instanties waar dit de Leverancier wenselijk voorkomt.

21.3 Het in artikel 21.2 bepaalde laat onverlet het recht van de Leverancier om een geschil voor te leggen aan de volgens de normale competentieregels bevoegde rechter, dan wel te laten beslechten middels arbitrage of bindend advies.

22 Geldigheid

22.1 In geval enige bepaling van deze Voorwaarden geheel of ten dele niet geldig en/ of niet afdwingbaar mocht zijn, dit tengevolge van enig wettelijk voorschrift, rechterlijke uitspraak, of enige richtlijn, beslissing, aanbeveling of maatregel van enige plaatselijke, regionale, nationale of supranationale autoriteit of instantie, dan wel anderszins, dan zal dit geen enkel gevolg hebben voor de geldigheid van alle andere bepalingen van deze Voorwaarden. Indien een bepaling van deze Voorwaarden niet geldig mocht zijn om een reden als bedoeld in de vorige zin, maar wel geldig zou zijn indien deze een beperktere omvang of strekking zou hebben, dan zal deze bepaling automatisch gelden met de meest verstrekkende of omvangrijkste beperktere omvang of strekking waarmede of waarin zij wel geldig is.

DEEL B. BETREFFENDE ONDER MEER WERKZAAMHEDEN TER MONTAGE, INSTALLATIE, INREGELING, CALIBRATIE OF IN BEDRIJFSNAME

23 Definities

- Leverancier: in aanvulling op de definitie gegeven in Deel A van de Voorwaarden is hieronder tevens te verstaan, de bij het montage- of installatiewerk ingeschakelde derde-uitvoerder die namens de oorspronkelijke Leverancier het Werk uitvoert;
- Werkzaamheden: alle werkzaamheden die de Leverancier ter uitvoering van de overeenkomst verricht ter volbrenging van het Werk of anderszins. Hieronder kunnen voor zover dit expliciet is overeengekomen bijvoorbeeld doch niet uitsluitend vallen: montage-, demontage-, installatie-, de-installatie-, bouw-, inregeling-, calibratie-, configuratie-, in bedrijfsname-, test-, ijk-, inspectie-, afstelen instelwerkzaamheden;
- Werk: de apparatuur, machine, installatie of andere zaak welke resulteert uit de door de Leverancier te verrichten Werkzaamheden of welke door de Leverancier bedrijfsklaar dient te worden gemaakt of waaraan de Leverancier Werkzaamheden dient te verrichten. Onder Werk is tevens te verstaan, delen of onderdelen daarvan.

24 Toepasselijkheid

24.1 De bepalingen uit Deel B van de FHI Algemene Leveringsvoorwaarden 2010 vormen een aanvulling op Deel A van de FHI Algemene Leveringsvoorwaarden 2010 tenzij hierna daarvan uitdrukkelijk wordt afgeweken.

25 (Op)levering

25.1 De (op)leveringstermijnen voor het Werk blijken uitsluitend uit de orderbevestiging van de Leverancier. Deze (op)leveringstermijnen nemen in geen geval eerder een aanvang dan nadat:

- de overeenkomst tot levering van het betreffende Werk is tot stand gekomen en
- de Wederpartij alle noodzakelijke gegevens en zaken in bruikbare vorm aan de Leverancier heeft verstrekt en
- de Leverancier eventueel overeengekomen vooruitbetaling(en) heeft ontvangen en
- indien van toepassing, de Leverancier de door een bevoegde persoon goedgekeurde tekeningen, ontwerpen e.d. van de Wederpartij heeft ontvangen.

25.2 De Wederpartij dient de Leverancier tijdig de vereiste keurings- of beproevingsfaciliteiten te verschaffen. Indien de Wederpartij niet tijdig of niet volledig aan deze verplichting voldoet, zal de leveringstermijn worden verlengd met de periode gedurende welke aan deze verplichting niet wordt voldaan.

25.3 Het Werk is naar behoren (op)geleverd en afgenomen op het eerste van de volgende momenten:

- het moment waarop de Wederpartij het Werk na inspectie heeft gekeurd en daarbij geen essentiële toerekenbare tekortkomingen heeft vastgesteld;
- het moment waarop acht (8) dagen zijn verlopen sedert de dag waarop de Leverancier de Wederpartij Schriftelijk heeft medegedeeld dat de Werkzaamheden zijn afgerond of het Werk is volbracht en de Wederpartij heeft nagelaten het Werk binnen deze termijn te inspecteren dan wel te (laten) beproeven;
- het moment waarop acht (8) dagen zijn verlopen sedert de dag waarop de Leverancier de Wederpartij Schriftelijk heeft medegedeeld dat het Werk is volbracht of de Werkzaamheden zijn afgerond en de Wederpartij de Leverancier niet

Schriftelijk heeft geïnformeerd over essentiële toerekenbare tekortkomingen in het (op)geleverde;

– het moment dat de Wederpartij het Werk of de installatie waarvan het Werk een essentieel onderdeel uitmaakt feitelijk in gebruik heeft genomen.

25.4 Kleine niet-essentiële gebreken worden door de Leverancier zo spoedig mogelijk hersteld of opgeheven en vormen geen reden voor de Wederpartij om een Werk niet af te nemen of de overeenkomst betreffende de levering van Werk geheel of gedeeltelijk te ontbinden.

25.5 Adviezen, gegevens en suggesties van de Leverancier omtrent plaatsing en/of gebruik van het Werk en/of delen daarvan worden naar beste weten verstrekt doch nochtans zonder dat een bepaald resultaat wordt gegarandeerd.

26 Omvang van de Werkzaamheden

26.1 De uit te voeren Werkzaamheden hebben de omvang zoals beschreven in de opdrachtbevestiging betreffende de te leveren Werkzaamheden door de Leverancier en omvatten, indien en voor zover uitdrukkelijk overeengekomen, tevens begeleiding/instructie inzake gebruik en bediening van het Werk aan het daartoe door de Wederpartij aangewezen personeel. Een en ander zal nader in onderling overleg worden geregeld, zonder dat de Leverancier een bepaald resultaat garandeert ter zake van de begeleiding of instructie.

26.2 Behalve indien en voor zover uitdrukkelijk anders is overeengekomen, behoren de volgende Werkzaamheden, leveringen en voorzieningen niet tot de verplichtingen van de Leverancier, en is de Wederpartij verplicht zelf ervoor zorg te dragen dat deze zodanig tijdig worden verricht of uitgevoerd dat de door of namens de Leverancier te verrichten Werkzaamheden geen vertraging ondervinden:

grond-, bestratings-, hei-, breek-, funderings-, beton-, timmer- en stofferingswerk of andere bijkomende werken, van welke aard dan ook; de Wederpartij zal te allen tijde moeten zorgen voor een goede en constante bereikbaarheid van de plaats(en) waar de Werkzaamheden moeten worden uitgevoerd;

– de vereiste hulp voor het plaatsen of verplaatsen van stukken, die redelijkerwijs niet door twee mensen te hanteren zijn, alsmede de te bezigen hijs- en/of hefwerktuigen en soortgelijke hulpmiddelen;

– het ter beschikking stellen, opstellen, en na voltooiing van de Werkzaamheden van de Leverancier weer verwijderen van steigers, stellingen en ladders;

– de levering van brandstoffen, energie en hulpmaterialen zoals perslucht, gas, water, elektriciteit, dieselolie en benzine, en aan- en afvoerleidingen, en de vereiste aansluitpunten, nodig voor de uitvoering van de Werkzaamheden en de eventuele beproeving en inbedrijfstelling; de terbeschikkingstelling van schakel- en beveiligingsapparatuur en leidingen voor de te leveren of te gebruiken elektromotoren

en/of andere elektrische apparatuur, uitgezonderd aanloop- en regelweerstand die deel uitmaken van de elektrische apparatuur;

– het tijdens de duur van de Werkzaamheden ter beschikking stellen, in de directe nabijheid van de plaats(en) waar deze Werkzaamheden moeten worden uitgevoerd, van een droge, verwarmde, verlichte en afzonderlijk afsluitbare ruimte van voldoende omvang, als onderkomen voor de betreffende werklieden en voor het opslaan van de te verwerken of gebruiken materialen en gereedschappen en van persoonlijke eigendommen van de werklieden;

– Werkzaamheden vereist om onderdelen die vuil zijn geworden, beschadigd of ontregeld zijn geraakt, of welke niet meer functioneren, weer in goede en bruikbare staat te brengen, tenzij de verontreiniging of de beschadiging door de ondergeschikten van de Leverancier is geschied;

– het voor de oplevering van het Werk in gebruik stellen en/of houden van het Werk

ten gerieve van de Wederpartij of diens opdrachtgever;

– de voldoende verlichting en, indien van toepassing, het op de vereiste of gewenste temperatuur en vochtigheid brengen en houden van de plaats(en) waar de Werkzaamheden plaatsvinden, zodanig dat de montage/installatiewerkzaamheden zonder moeilijkheden doorgang kunnen vinden.

26.3 De Wederpartij dient voorts zorg te dragen voor het tijdig aanvragen van en het tijdig voldoen van het verschuldigde ter zake van voedingsleidingen, aansluitingen, precariorechten, hinderwetvergunningen, vergunningen ingevolge de Wet Milieubeheer en overige wetgeving met betrekking tot het milieu, (ver)bouwvergunningen en dergelijke.

26.4 Vervangen, afkomende of verwijderde materialen worden eigendom van de Leverancier.

27 Meer-/minderwerk

27.1 De Leverancier is gerechtigd om zonder voorafgaande toestemming van de Wederpartij meerwerk uit te (doen) voeren en door te berekenen, indien de kosten van het meerwerk niet meer bedragen dan tien procent (10%) van het oorspronkelijk overeengekomen bedrag.

27.2 Wijzigingen in een opdracht afkomstig van de Wederpartij of veroorzaakt of noodzakelijk geworden door wijziging van omstandigheden aan de zijde van de Wederpartij waardoor de oorspronkelijke overeenkomst niet (volledig) gehandhaafd kan blijven, worden naar redelijkheid als zijnde meerwerk uitgevoerd en doorberekend.

27.3 Voor meerwerk of minderwerk dat meer dan tien procent (10%) afwijkt van hetgeen partijen oorspronkelijk overeenkwamen dienen partijen met elkaar in overleg te treden. In geval van annulering door de Wederpartij zal de Leverancier gerechtigd zijn de tot dan toe gemaakte kosten en geleverde goederen aan de Wederpartij te factureren en is de Wederpartij gehouden deze aan haar te betalen.

28 Garantie

28.1 De garantiebepalingen van artikel 11 van deze Voorwaarden zijn alle eveneens van toepassing op Werkzaamheden, voor zover zij gezien het specifieke karakter van dit Werk of de Werkzaamheden daarop van toepassing kunnen zijn. Voorts zijn hierop volgende bepalingen van toepassing.

28.2 De Leverancier garandeert de Werkzaamheden en het Werk op zodanige wijze uit te voeren dat deze voldoen aan de overeengekomen specificaties en de daaraan in redelijkheid te stellen eisen.

28.3 De Leverancier geeft geen garantie op goederen die weliswaar door of namens de Leverancier worden gemonteerd, geïnstalleerd, ingeregeld, gecalibreerd, getest, geïnspecteerd, afgesteld en/of in bedrijf gesteld etc., maar die niet door of namens de Leverancier zelf zijn of worden geleverd.

29 Aansprakelijkheid

29.1 Onverminderd de bepalingen in artikel 14 zijn de volgende bepalingen van toepassing.

29.2 De Leverancier is niet aansprakelijk voor schade ontstaan ten gevolge van:

– het verrichten van Werkzaamheden aan of in verband met door derden geleverde goederen;

– het (verrichten van Werkzaamheden ten behoeve van het) in bedrijfstellen of uit bedrijf nemen van een Werk waarvan door derden geleverde goederen deel uitmaken of waarin dergelijke goederen zijn gemonteerd of geïnstalleerd;

– het verrichten van Werkzaamheden wanneer dit niet door of namens de Leverancier is gebeurd.

29.3 De Leverancier is niet aansprakelijk voor gebreken in het Werk die zijn veroorzaakt door producten van derden die gebruikt zijn bij het verrichten van Werkzaamheden.

29.4 De Leverancier is voorts niet aansprakelijk voor schade ten gevolge van:

- het ontwerp van het Werk en de delen en onderdelen daarvan en alle andere gegevens en informatie die niet van de Leverancier afkomstig zijn;
- invloeden op en gevolgen voor een Werk dan wel enig onderdeel daarvan, dan wel op goederen welke door of namens de Leverancier zijn geleverd en/of gemonteerd en/of geïnstalleerd, door toepassing of gebruik van materiaal en/of apparatuur en/of software en/of andere producten welke niet door de Leverancier aan de Wederpartij is of zijn geleverd dan wel door gebruik of toepassing van gebruiks- of bedieningsvoorschriften die niet door de Leverancier zijn verstrekt;
- niet stipte naleving van de gebruiks- of bedieningsvoorschriften en de gevolgen van dergelijke niet stipte naleving;
- normale slijtage, en beschadiging en/of slijtage veroorzaakt door onoordeelkundig gebruik, overbelasting of door invloed van abnormale of niet voorziene omstandigheden;
- toepassing van wettelijk of van overheidswege voorgeschreven veiligheids- en/of milieunormen en de gevolgen van deze toepassing.

29.5 Indien zich een geval als beschreven artikel 29.4 voordoet, vervalt de garantieplicht van de Leverancier.

30 Reclames

30.1 De Wederpartij is verplicht om reclames inzake de capaciteit uiterlijk binnen dertig (30) dagen nadat het Werk is opgeleverd en/of de Werkzaamheden zijn verricht Schriftelijk rechtstreeks bij de Leverancier in te dienen. Voor het overige gelden de bepalingen omtrent reclames van artikel 15 van deze Voorwaarden.

31 Betaling

31.1 In aanvulling op de bepalingen van deze Voorwaarden omtrent betaling geldt, dat in geval van Werkzaamheden, de Leverancier gerechtigd is termijnbetalingen te verlangen op de volgende wijze:

- een derde deel van de overeengekomen prijs bij het aangaan van de overeenkomst;
- een derde deel van de overeengekomen prijs bij het ter beproeving of keuring dan wel ter verzending gereed staan van de goederen of de belangrijkste onderdelen daarvan;
- een derde deel binnen dertig (30) dagen na de dag waarop de tweede termijn van een derde deel is betaald.

DEEL C. BETREFFENDE SOFTWARE EN ADVIES

32 Definities

- Advisering: het geven van adviezen op het gebied van automatisering en/of organisatie, het verrichten van toepasbaarheidsonderzoek, het verrichten van consultancy, het verrichten van systeemanalyse, het selecteren van apparatuur, het verlenen van ondersteuning bij de ontwikkeling van Programmatuur, het geven van onderricht, cursussen of trainingen, en/of het organiseren van cursussen of trainingen.
Leverancier: in aanvulling op de definitie gegeven in de Voorwaarden is hieronder tevens te verstaan de bij de ontwikkeling van Programmatuur, of bij de ontwikkeling, van een Standaardpakket, of bij Advisering ingeschakelde derde-uitvoerder of programmeur die namens de oorspronkelijke Leverancier de Werkzaamheden uitvoert.
- Maatwerk Programmatuur: door de Leverancier speciaal voor Wederpartij ontwikkelde Programmatuur.
- Programmatuur: computerprogramma('s), ook wel software, vastgelegd op een voor een computer leesbare drager alsmede websites en de daarbij behorende documentatie, ongeacht welke vorm deze documentatie heeft, waarbij onder een computer mede is te verstaan elk apparaat dat in staat is om reeksen instructies te verwerken zoals PLC's, regelaars, routers etc.
- Standaardpakket: algemeen in de handel beschikbare en niet speciaal voor een Wederpartij ontwikkelde Programmatuur, al dan niet ten behoeve van de Wederpartij aangepast, gewijzigd of uitgebreid.
- Werkzaamheden: in aanvulling op de definitie gegeven in de Voorwaarden, waarin Werkzaamheden zijn gerelateerd aan de levering van een Werk, zijn hieronder eveneens te verstaan overige in de overeenkomst omschreven werkzaamheden die de Leverancier ten behoeve van Wederpartij zal verrichten.

33 Toepasselijkheid

33.1 De bepalingen uit Deel C van de FHI Algemene Leveringsvoorwaarden 2010 vormen een aanvulling op Deel A en Deel B van de FHI Algemene Leveringsvoorwaarden 2010 tenzij hierna daarvan uitdrukkelijk wordt afgeweken.

34 Ontwikkeling en gebruiksrecht

34.1 De Leverancier zal de Programmatuur met zorg ontwikkelen op basis van de door de Wederpartij overgelegde gegevens, informatie en specificaties.

34.2 Voor zover de Leverancier de specificaties niet bij aanvang van de opdracht aan de Wederpartij ter hand heeft gesteld zullen partijen deze in onderling overleg gedurende de ontwikkeling van de Programmatuur Schriftelijk vastleggen.

34.3 Ontwikkeling van Maatwerk Programmatuur zal uitsluitend plaatsvinden op basis van de onder 34.2 bedoelde schriftelijke specificatie van de Maatwerk Programmatuur (waarbij tevens zal dienen te zijn vastgelegd op welke wijze de ontwikkeling zal geschieden), en voorts op basis van de door de Wederpartij voor de ontwikkeling aan de Leverancier ter beschikking gestelde gegevens, en informatie. De Wederpartij staat in voor de juistheid, volledigheid, relevantie en betrouwbaarheid van deze gegevens en informatie. De Wederpartij zal de benodigde data aanleveren in het door de Leverancier ten behoeve van haar Werkzaamheden benodigde formaat en op de door de Leverancier verlangde gegevensdrager(s). De Leverancier is niet verplicht tot het uitvoeren van dataconversies.

34.4 Het is de Leverancier toegestaan de juistheid, volledigheid en consistentie van de onder 34.3 bedoelde gegevens, informatie en specificaties te toetsen. Indien naar het oordeel van de Leverancier zich onvolkomenheden hierin voordoen is zij gerechtigd haar Werkzaamheden op te schorten tot het moment dat de Wederpartij deze onvolkomenheden heeft weggenomen. In een dergelijk geval zal de Wederpartij, onverminderd het recht van de Leverancier op vergoeding van schade, in elk geval aan de Leverancier de toepasselijke vergoeding verschuldigd zijn voor hetgeen reeds ter uitvoering van de overeenkomst is verricht, terwijl de Leverancier alsdan voorts gerechtigd is extra kosten volgens haar gebruikelijke tarieven in rekening te brengen. De Wederpartij kan aan de opschorting door de Leverancier geen enkel recht op een vergoeding ontlenen, ongeacht de rechtsgrond daarvan.

34.5 De Wederpartij is gerechtigd tot verbetering van fouten in haar ter beschikking gestelde Programmatuur als dat noodzakelijk is voor het met de Programmatuur beoogde gebruik. Waar in de Voorwaarden sprake is van 'fouten', wordt daaronder verstaan het substantieel niet voldoen aan de door de Leverancier Schriftelijk kenbaar gemaakte functionele of technische specificaties en, ingeval van Maatwerk Programmatuur en websites, aan de tussen partijen Schriftelijk uitdrukkelijk overeengekomen of ter hand gestelde functionele of technische specificaties. Van een fout is alleen sprake indien de Wederpartij deze kan aantonen en indien deze reproduceerbaar is. De Wederpartij dient deze onverwijld aan de Leverancier kenbaar te maken.

34.6 Behalve indien en voor zover anders mocht zijn overeengekomen, en op voorwaarde dat de Wederpartij haar verplichtingen jegens de Leverancier is nagekomen, verkrijgt de Wederpartij slechts het gebruiksrecht van de Programmatuur en Maatwerk Programmatuur voor gebruik in haar eigen onderneming. Alleen indien volgens afspraak de broncode aan de Wederpartij wordt geleverd is de Wederpartij gerechtigd hierin aanpassingen te maken. Indien de Leverancier in rechte gehouden is de broncode aan de Wederpartij te verstrekken dient de Wederpartij hiervoor aan haar een redelijke vergoeding te voldoen.

34.7 De Leverancier is te allen tijde gerechtigd om door, namens of in opdracht van haar ontwikkelde Programmatuur en Maatwerk Programmatuur zelf te gebruiken, toe te passen en verder te ontwikkelen en door anderen te doen gebruiken, toepassen en/of verder ontwikkelen.

35 (Op)levering, tests en acceptatie

35.1 Indien is afgesproken dat de ontwikkeling van Programmatuur en Maatwerk Programmatuur in stappen of fasen zal gebeuren, is de Leverancier gerechtigd de Werkzaamheden met betrekking tot een volgende stap of fase dan wel enig deel van die Werkzaamheden uit te stellen of op te schorten totdat de Wederpartij de resultaten van de voorafgaande stap(pen) of fase(n) Schriftelijk heeft goedgekeurd.

35.2 Partijen kunnen wijzigingen en/of uitbreidingen van de overeengekomen Werkzaamheden of het Werk overeenkomen. Indien een vaste prijs is overeengekomen, zal de Leverancier de Wederpartij mededelen welke prijsverhoging de gewenste wijziging(en) en/of uitbreiding(en) met zich mee zal (zullen) brengen. In geval van wijziging of uitbreiding zal de levertijd, dan wel het tijdstip waarop de Werkzaamheden of het Werk zullen worden voltooid, navenant worden verlengd of opgeschoven.

35.3 Indien aan de Leverancier tijdens de uitvoering van de overeengekomen Werkzaamheden blijkt dat een wijziging en/of uitbreiding daarvan noodzakelijk of wenselijk is, zal zij de Wederpartij daarover inlichten waarbij, in geval voor de ontwikkeling van de Programmatuur een vaste prijs is overeengekomen, de Leverancier de Wederpartij zal mededelen welke prijsverhoging de wijziging of uitbreiding met zich zal brengen. Indien de Wederpartij alsdan niet binnen veertien

dagen Schriftelijk met de voorgestelde wijziging(en) en/of uitbreiding(en) en de daaraan verbonden prijsverhoging heeft ingestemd, zal de Leverancier gerechtigd zijn de uitvoering van de Werkzaamheden op te schorten of te staken. In dat geval zal de Wederpartij gehouden zijn voor de reeds verrichte Werkzaamheden de Leverancier een vergoeding te betalen op basis van de toepasselijke tarieven van de Leverancier, zulks onverminderd het recht van de Leverancier tot het vorderen van schadevergoeding. Indien de Leverancier de Wederpartij omtrent een noodzakelijke of gewenste wijziging of uitbreiding inlicht, zal de levertijd, dan wel het tijdstip van voltooiing van de Werkzaamheden, ten minste met drie weken worden verlengd of opgeschoven, terwijl voorts, indien een wijziging of uitbreiding van de Werkzaamheden plaatsvindt, de levertijd dan wel het tijdstip van voltooiing van de Werkzaamheden navenant verder zal worden verlengd of opgeschoven.

35.4 De Leverancier zal de te ontwikkelen Programmatuur conform de specificatie bedoeld in artikel 34.1 gebruiksklaar opleveren. Na de gebruiksklare oplevering wordt de Programmatuur geacht door de Wederpartij te zijn aanvaard. Indien een acceptatietest is afgesproken, wordt de Programmatuur geacht te zijn aanvaard na aanvaarding door de Wederpartij dan wel veertien dagen na de gebruiksklare oplevering indien de Wederpartij alsdan de Leverancier niet Schriftelijk omtrent eventuele gebreken mocht hebben geïnformeerd. In afwijking van het bovenstaande zal de Programmatuur gelden als volledig geaccepteerd indien de Wederpartij daarvan vóór het moment van een uitdrukkelijke acceptatie, enig gebruik maakt voor operationele of productieve doeleinden.

35.5 Acceptatie van de Programmatuur mag niet worden onthouden wegens kleine fouten, zijnde andere fouten dan de substantiële fouten als genoemd in artikel 34.5, en acceptatie mag evenmin worden onthouden wegens aspecten die slechts subjectief te beoordelen zijn.

35.6 Indien en voor zover dit tussen partijen Schriftelijk is overeengekomen, is de Wederpartij gerechtigd de Programmatuur gedurende veertien dagen na de gebruiksklare oplevering te testen of te doen testen. De test zal bestaan uit de uitvoering van een door de Wederpartij samengestelde verzameling van testgevallen, welke door de Wederpartij ten behoeve van de test voldoende tijdig vóór de gebruiksklare oplevering en in voor de Leverancier begrijpelijke en bruikbare vorm aan de Leverancier ter beschikking zijn gesteld in de vorm van een testprotocol. Onderdelen, aspecten of eigenschappen van de Programmatuur die niet zijn beschreven in de door de Leverancier bij opdracht bekend gemaakte specificaties vormen geen onderdeel van de acceptatietests.

35.7 Indien tijdens de uitvoering van de test als bedoeld in artikel 35.6 blijkt dat de voortgang van de test belemmerd wordt door gebreken in de Programmatuur, zal de Wederpartij de Leverancier hieromtrent zo gedetailleerd mogelijk Schriftelijk informeren; in zo'n geval zal de testperiode van veertien dagen worden onderbroken totdat de gebreken zijn hersteld.

35.8 De Wederpartij is gehouden om, indien tijdens de uitvoering van de test als bedoeld in artikel 35.6 blijkt dat de Programmatuur gebreken heeft en niet aan de voorafgaand Schriftelijk vastgelegde specificaties voldoet, de Leverancier hieromtrent onmiddellijk na de afloop van de testperiode zo gedetailleerd mogelijk Schriftelijk te informeren. De Leverancier zal daarna de genoemde gebreken binnen een redelijke termijn herstellen; dergelijk herstel zal alleen dan kosteloos geschieden wanneer voor de ontwikkeling van de Programmatuur een vaste prijs is overeengekomen; in andere gevallen is de Wederpartij gehouden de kosten die de Leverancier hiervoor in rekening brengt te voldoen.

35.9 In geval van ontwikkeling van de Programmatuur bedraagt de garantieperiode, in afwijking van de periode genoemd in artikel 11.2 van deze Voorwaarden, drie maanden na aanvaarding; gedurende deze periode zal de Leverancier naar beste

vermogen eventuele gebreken herstellen wanneer de Programmatuur niet aan de voorafgaand Schriftelijk door de Wederpartij aan de Leverancier overgelegde specificaties voldoet. Alleen indien voor de ontwikkeling van de Programmatuur een vaste prijs was overeengekomen, zal dergelijk herstel kosteloos geschieden, tenzij de gebreken veroorzaakt zijn door of verband houden met gebruiksfouten aan de zijde van de Wederpartij of andere niet aan de Leverancier toe te rekenen oorzaken, of wanneer de gebreken bij de uitvoering van de test als bedoeld in artikel 35.6 hadden kunnen worden vastgesteld.

35.10 Indien geen vaste prijs is overeengekomen kan de Leverancier de kosten van herstel steeds aan de Wederpartij in rekening brengen. Herstel van gegevens die verloren zijn gegaan valt niet onder de garantie. Voorts vervalt de garantie indien de Programmatuur door anderen dan de Leverancier is aangepast of gewijzigd of onoordeelkundig is gebruikt. De Leverancier garandeert niet dat de Programmatuur foutloos is, zonder onderbreking of zonder gebreken zal functioneren of dat alle gebreken zullen worden hersteld of verbeterd.

35.11 Wanneer voor de Programmatuur met de Leverancier een onderhoudsovereenkomst is gesloten is de Wederpartij gehouden de Leverancier terstond Schriftelijk en op voldoende duidelijke wijze de in de Programmatuur geconstateerde gebreken mede te delen. De Leverancier zal alsdan na ontvangst van deze mededeling naar beste vermogen de gebreken herstellen indien de Programmatuur niet aan de specificaties als bedoeld in artikel 34.1 voldoet. Herstel van verloren gegane gegevens valt niet onder het onderhoud. Indien gebreken zijn veroorzaakt door of verband houden met gebruiksfouten aan de zijde van de Wederpartij of andere niet aan de Leverancier toe te rekenen oorzaken, is de Leverancier gerechtigd aan de Wederpartij de kosten van herstel in rekening te brengen en is de Wederpartij gehouden deze aan haar te voldoen. Indien gebreken zijn veroorzaakt door of verband houden met enige wijziging of aanpassing van de Programmatuur door anderen dan de Leverancier of door onoordeelkundig gebruik, is Leverancier gerechtigd geheel van herstel af te zien dan wel, wanneer tot herstel wordt overgegaan, aan de Wederpartij alle kosten van herstel in rekening te brengen.

36 Standaardpakket

36.1 Indien de Leverancier de Wederpartij het recht tot gebruik van een door de Leverancier ontwikkeld Standaardpakket verleent, omvat dit slechts het niet-exclusieve recht tot gebruik van het Standaardpakket op de wijze als hierna omschreven.

36.2 Het Standaardpakket mag door de Wederpartij uitsluitend op één verwerkingseenheid worden gebruikt, met dien verstande, dat de Programmatuur van het Standaardpakket bij een eventuele storing tijdelijk op een andere verwerkingseenheid mag worden gebruikt, doch slechts totdat de storing is opgeheven.

36.3 Indien en voor zover door de Leverancier geen andere voorwaarden zijn gesteld, is de Wederpartij gerechtigd voor beveiligingsdoeleinden ten hoogste twee back-up kopieën van het Standaardpakket te maken; deze kopieën zullen alleen mogen worden gebruikt ter vervanging van onbruikbaar geraakt origineel materiaal. De kopieën moeten worden voorzien van dezelfde labels en dezelfde indicaties als het originele materiaal.

36.4 Zonder voorafgaande Schriftelijke toestemming van de Leverancier zal het gebruiksrecht ten aanzien van een Standaardpakket niet aan derden mogen worden overgedragen. Het is de Wederpartij voorts niet toegestaan om een Standaardpakket of enige kopie daarvan te verkopen, te verhuren, te vervreemden, aan derden in gebruik te geven of ter beschikking te stellen, dan wel ten behoeve van derden te (doen) gebruiken, of tot voorwerp van een zekerheidsrecht te maken.

36.5 De broncode van de Programmatuur van een Standaardpakket zal aan de Wederpartij niet ter beschikking worden gesteld.

36.6 De eigendom van het Standaardpakket en de rechten van industriële en intellectuele eigendom ten aanzien van het Standaardpakket blijven bij de Leverancier berusten en zullen door de Wederpartij worden gerespecteerd. De Wederpartij zal aanduidingen betreffende rechten van industriële of intellectuele eigendom, zoals auteursrechtenaanduidingen, niet verwijderen en niet onleesbaar of onherkenbaar maken.

36.7 Door het aangaan van een overeenkomst welke betrekking of mede betrekking heeft op een door de Leverancier ontwikkeld Standaardpakket verklaart de Wederpartij ermee bekend te zijn dat het Standaardpakket vertrouwelijke informatie en bedrijfsgeheimen van de Leverancier bevat. De Wederpartij is gehouden het Standaardpakket geheim te houden en niet aan derden bekend te (doen) maken.

36.8 In afwijking van de termijn genoemd in artikel 11.2 van de Voorwaarden, bedraagt de garantieperiode ten aanzien van een Standaardpakket drie maanden vanaf de levering; gedurende deze periode zal de Leverancier naar beste vermogen eventuele gebreken herstellen wanneer de Programmatuur van het Standaardpakket niet aan de gebruikershandleiding van het Standaardpakket voldoet. Alleen wanneer er een onderhoudsovereenkomst is gesloten of wanneer een gebruiksvergoeding is overeengekomen waarbij het onderhoud is inbegrepen, zal een dergelijk herstel kosteloos worden uitgevoerd, tenzij de gebreken zijn veroorzaakt door of verband houden met gebruiksfouten aan de zijde van de Wederpartij of andere niet aan de Leverancier toe te rekenen oorzaken. In andere gevallen zullen de kosten van herstel steeds aan de Wederpartij in rekening (kunnen) worden gebracht. Herstel van verloren gegane gegevens valt niet onder de garantie. De garantie vervalt zodra het Standaardpakket door anderen dan de Leverancier wordt of is aangepast of gewijzigd. De garantie geldt voorts niet ten aanzien van gebreken welke zijn veroorzaakt door of verband houden met het zogenaamde millenniumprobleem. De Leverancier garandeert niet dat het Standaardpakket zonder onderbreking of zonder gebreken zal functioneren of dat alle gebreken zullen worden hersteld of verbeterd.

36.9 Wanneer voor het Standaardpakket met de Leverancier een onderhoudsovereenkomst is gesloten, of wanneer een gebruiksvergoeding is overeengekomen waarbij het onderhoud is inbegrepen, is de Wederpartij gehouden de Leverancier terstond Schriftelijk en op voldoende duidelijke wijze de in de Programmatuur van het Standaardpakket geconstateerde gebreken mede te delen. De Leverancier zal alsdan na ontvangst van deze mededeling naar beste vermogen de gebreken herstellen indien de Programmatuur van het Standaardpakket niet aan de gebruikershandleiding van het Standaardpakket voldoet. Herstel van verloren gegane gegevens valt niet onder het onderhoud. Indien gebreken zijn veroorzaakt door of verband houden met gebruiksfouten aan de zijde van de Wederpartij of andere niet aan de Leverancier toe te rekenen oorzaken, is de Leverancier gerechtigd aan de Wederpartij de kosten van herstel in rekening te brengen. Indien gebreken zijn veroorzaakt door of verband houden met enige wijziging of aanpassing van de Programmatuur van het Standaardpakket door anderen dan de Leverancier zal Leverancier gerechtigd zijn geheel van herstel af te zien dan wel, wanneer tot herstel wordt overgegaan, aan de Wederpartij de kosten van herstel in rekening te brengen.

36.10 Wanneer ten aanzien van een door de Leverancier ontwikkeld Standaardpakket een onderhoudsovereenkomst is gesloten, zal de Leverancier wanneer een verbeterde versie van het Standaardpakket voor de markt beschikbaar komt zo'n versie aan de Wederpartij ter beschikking stellen. Onverminderd de bepaling van artikel 36.8 is de Leverancier in elk geval na verloop van drie maanden van het ter beschikking stellen van een nieuwe versie niet meer gehouden tot enig herstel van gebreken in een oudere versie. De Leverancier is gerechtigd om, indien een nieuwe versie van

het Standaardpakket vergeleken met oudere versies nieuwe mogelijkheden en/of functies biedt, voor het ter beschikking stellen van die nieuwe versie een vergoeding te verlangen.

36.11 Wanneer de Leverancier niet een zelf ontwikkeld Standaardpakket ter beschikking stelt, maar het recht tot gebruik van een Standaardpakket slechts verleent overeenkomstig de bepalingen van een gebruiks- of licentieovereenkomst van of met een derde, of indien het onderhoud ten aanzien van een Standaardpakket wordt uitgevoerd op basis van of overeenkomstig de bepalingen in een overeenkomst van de Leverancier met een derde, gelden niet de bepalingen van de Artikelen 36.1 tot en met 36.10 van deze Voorwaarden, doch slechts de bepalingen van de desbetreffende overeenkomst(en) van de Leverancier met die derde(n). De Leverancier zal de Wederpartij op diens verzoek informeren over de van toepassing zijnde bepalingen.

37 Advisering

37.1 Indien is afgesproken dat Advisering in stappen of fasen zal gebeuren, is de Leverancier gerechtigd de Werkzaamheden met betrekking tot een volgende stap of fase dan wel enig deel van die Werkzaamheden uit te stellen of op te schorten totdat de Wederpartij de resultaten van de voorafgaande stap(pen) of fase(n) Schriftelijk heeft goedgekeurd.

37.2 Partijen kunnen wijzigingen en/of uitbreidingen van de overeengekomen Werkzaamheden overeenkomen. Indien een vaste prijs is overeengekomen, zal de Leverancier de Wederpartij mededelen welke prijsverhoging de gewenste of overeengekomen wijziging(en) of uitbreiding(en) met zich mee zal (zullen) brengen. In geval van wijziging of uitbreiding zal het tijdstip waarop de Werkzaamheden zullen worden voltooid navenant worden opgeschoven.

37.3

Indien aan de Leverancier tijdens de uitvoering van de overeengekomen Werkzaamheden blijkt dat een wijziging en/of uitbreiding daarvan noodzakelijk of wenselijk is, zal zij de Wederpartij daarover inlichten waarbij, in geval voor de Advisering een vaste prijs is afgesproken, de Leverancier de Wederpartij zal mededelen welke prijsverhoging de wijziging of uitbreiding met zich zal brengen. Indien de Wederpartij alsdan niet binnen veertien dagen Schriftelijk met de voorgestelde wijziging(en) en/of uitbreiding(en) heeft ingestemd, zal de Leverancier gerechtigd zijn de uitvoering van de Werkzaamheden op te schorten of te staken, in welk geval de Wederpartij gehouden zal zijn de Leverancier een vergoeding te betalen voor de reeds verrichte Werkzaamheden volgens het door de Leverancier gehanteerde tarief, ook indien een vaste prijs was overeengekomen, zulks onverminderd het recht van de Leverancier tot het vorderen van schadevergoeding. Indien de Leverancier de Wederpartij omtrent een noodzakelijke of gewenste wijziging of uitbreiding inlicht, zal het tijdstip van de voltooiing der Advisering ten minste drie weken worden opgeschoven, terwijl voorts, indien een wijziging of uitbreiding van de Werkzaamheden plaatsvindt, dit tijdstip navenant verder zal worden opgeschoven.